

KROUŽKOVCI

- mají článkované tělo, většina článků **homonomní** = stejné → vysoká schopnost regenerace
- nemají kostru → špatně se obtiskávají, vznikají jen **ichnofosilie** = pobytové stopy
- **kambrijská exploze** = období rozmachu života, v oceánech se hromadí více živočichů → více mrtvých, hromadí se na dně, katabolické rozkládání → uvolňování uhlíku (CO₂) → i mimo oceán → oteplování planety → osídlení pevninské souše = **terestrizace**
- **skolekodonti** = mořští červi s vyvinutým kousacím ústrojím
- mají coelom (tři zárodečné listy), dutina využita na **hydroskelet**
- **dissepiment** = blanité přepážky mezi jednotlivými články
- žebříčkovitá gangliová nervová soustava, na břiše
- každý dílek obsahuje: pár coelomových váčků, pár nervových zauzlin, pár vylučovacích orgánů, pohlavní orgány jsou v oblasti opasku
- pokožkové buňky produkují sliz → pohyb, obrana, dýchání povrchem těla
- konečný článek je srůst dvou článků = **pygidium**, hmat
- trubicovitá trávicí soustava prochází všemi články, není rozdělena blanitými přepážkami
- uzavřená cévní soustava: už má hemoglobin, chybí srdce → pumpuje pohybem, hřbetní a břišní cévy
- **kontraktilní** pohyb: natahováním a smršťováním díky podélné a okružní svalovině
- **metanefridie** = nálevkovité buňky, které kmitáním filtrují potravu i g
- **typhlosolis** = výklenek trávicí trubice zvětšující povrch
- larva – nepřímý vývoj, pro mořské x suchozemští – přímý
- někteří mořští zástupci mají žábry
- příčná spojka mezi gangliony = **komisura**, spojka do dalšího článku = **konektiv**
- smysly: dominantní hmatové orgány v hlavové části, chemoreceptory, očka – nežije v edafonu, **statocysta** = polohový orgán, **cefalizace** = hlavová zauzlina
- rozmnožování: **gonochoristé** i **hermafrodité**

Podkmen: Bezopaskovci

Třída: Mnohoštětinatci

- štětinky koncentrované do bočních částí těla = **parapodia** – základ kráčivých končetin
- někdy jsou v parapodiích i žábry
- **trochofora** = typ larvy → nepřímý vývoj
- Afrodítka plstnatá – duhové barvy, vypadá jako, a teď cituji: “tvor z Harryho Pottera”
- Palolo zelený – připomíná tasemnici, jeho vajíčka z posledního článku po vyloučení stoupají na hladinu → náramná pochoutka
- Pískovník rybářský – chodbičky v písku, filtruje ho → obživa
- Rouratec vějířovitý – má schránku, živí se filtrací vody
- Nereidka

Podkmen: Opaskovci

- opasek = **clitellum** → rozmnožování, přímý vývoj
- nemají parapodia
- z opasku kokon → nové žížaly
- Žížala obecná, hnojní, podhorská, tropická (modré barvy)

Třída: Pijavice

- Chobotnatka rybí, plochá, Pijavka lékařská, koňská, Hltanovka bahenní

Třída: Máloštětinatci

- Nitěnka obecná
- Žížalice pestrá